

**Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy
zastępczej za rok 2024**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49), która obowiązuje od 01 stycznia 2012 roku wprowadziła instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zgodnie z zarządzeniem nr 137.2011 Starosty Wołomińskiego z dnia 14 października 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wołomińskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Tabela numer 1 przedstawia liczbę wszystkich rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2024. Od kilku lat widoczna jest tendencja wzrostowa i znacząco przybywa rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 1. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w roku 2024 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione	147	210
Niezawodowe	93	132
Zawodowe	4	15
Pogotowie rodzinne	1	13
Rodzinne domy dziecka	9	86
Ogółem w roku 2024	254	456

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 2 ukazuje liczbę wszystkich rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w podziale na poszczególne gminy, z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ciągu całego 2024 roku. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na

terenie gminy Wołomin 51 rodzin, 37 rodzin zastępczych na terenie gminy Ząbki, 36 na terenie gminy Marek, 33 na terenie gminy Radzymin, 20 na terenie gminy Kobylka i 19 rodzin zastępczych w gminie Klembów. Gminami, w których funkcjonuje najmniej rodzin zastępczych są: Strachówka – 3 rodziny zastępcze, Poświętne – 7 rodzin. W gminie Jadów funkcjonuje 10 rodzin, po 11 w gminach Dąbrówka i Zielonka oraz 16 rodzin w gminie Tłuszcz.

Tabela 2. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w roku 2024 w podziale na gminy.

Lp.	GMINA	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	TYP RODZINY	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
1	DĄBRÓWKA	11	26	SPOKREWNIONA	8	11
				NIEZAWODOWA	2	4
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	11
2	JADÓW	10	16	SPOKREWNIONA	6	8
				NIEZAWODOWA	4	8
3	KLEMBÓW	19	37	SPOKREWNIONA	7	8
				NIEZAWODOWA	10	12
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	13
				ZAWODOWA	1	4
4	KOBYŁKA	20	38	SPOKREWNIONA	10	16
				NIEZAWODOWA	8	8
				RODZINNY DOM DZIECKA	2	14
5	MARKI	36	52	SPOKREWNIONA	25	34
				NIEZAWODOWA	11	18
6	POŚWIĘTNE	7	19	SPOKREWNIONA	3	4
				NIEZAWODOWA	3	3
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	12
7	RADZYMIN	33	59	POGOTOWIE	1	13
				SPOKREWNIONA	17	25
				NIEZAWODOWA	15	21
8	STRACHÓWKA	3	4	SPOKREWNIONA	2	3
				NIEZAWODOWA	1	1
9	TŁUSZCZ	16	28	SPOKREWNIONA	11	21
				NIEZAWODOWA	5	7
10	WOŁOMIN	51	104	SPOKREWNIONA	34	47
				NIEZAWODOWA	11	15
				RODZINNY DOM DZIECKA	4	36
				ZAWODOWA	2	6
11	ZĄBKI	37	57	SPOKREWNIONA	19	26
				NIEZAWODOWA	17	26
				ZAWODOWA	1	5
12	ZIELONKA	11	16	SPOKREWNIONA	5	7
				NIEZAWODOWA	6	9
OGÓŁEM		254	456	OGÓŁEM	254	456

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 3 przedstawia liczbę rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających na dzień 31.12.2024 roku, z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających stan na 31.12. 2024 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	131	184
Niezawodowe	82	114
Zawodowe	4	15
Pogotowie rodzinne	1	11
Rodzinne domy dziecka	9	73
Ogółem w roku 2024	227	397

Źródło: Sprawozdanie WRiSPZ-P 01.07.2024r.-31.12.2024r. oraz PS-02 według stanu w dniu 31.12.2024 r.

Tabela numer 4 przedstawia przekrój form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Wołomińskiego oraz obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na płeć dziecka. Na koniec grudnia 2024 roku objętych pomocą i różnego rodzaju wsparciem było **227** rodzin zastępczych, umieszczonych w nich było **397** dzieci.

Tabela 4. Typy rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Wołomińskim i liczba dzieci w nich umieszczona- stan na 31.12.2024r.

Typ rodziny	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Ogółem	w tym na wsi	w tym małżeństwa	Ogółem	w tym chłopcy	w tym dziewczynki
Rodzina zastępcza spokrewniona	131	22	56	184	92	92
Rodzina zastępcza niezawodowa	82	18	51	114	49	65
Rodzina zastępcza zawodowa	4	1	3	15	7	8
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1	11	3	8
Rodzinny dom dziecka	9	1	7	73	30	43
Ogółem	227	43	118	397	181	216

Źródło: Sprawozdanie WRiSPZ-P 01.07.2024r.-31.12.2024r. oraz PS-02 według stanu w dniu 31.12.2024r.

Tabela numer 5 ukazuje liczbę rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy, z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na koniec grudnia 2024 r.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w podziale na gminy stan na 31.12.2024 r.

Lp.	GMINA	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	TYP RODZINY	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
1	DĄBRÓWKA	8	23	SPOKREWNIONA	5	8
				NIEZAWODOWA	2	4
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	11
2	JADÓW	7	9	SPOKREWNIONA	5	7
				NIEZAWODOWA	2	2
3	KLEMBÓW	17	33	SPOKREWNIONA	6	7
				NIEZAWODOWA	9	11
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	11
				ZAWODOWA	1	4
4	KOBYŁKA	21	36	SPOKREWNIONA	10	15
				NIEZAWODOWA	9	9
				RODZINNY DOM DZIECKA	2	12
5	MARKI	30	44	SPOKREWNIONA	21	30
				NIEZAWODOWA	9	14
6	POŚWIĘTNE	7	15	SPOKREWNIONA	3	4
				NIEZAWODOWA	3	3
				RODZINNY DOM DZIECKA	1	8
7	RADZYMIN	30	52	POGOTOWIE	1	11
				SPOKREWNIONA	16	23
				NIEZAWODOWA	13	18
8	STRACHÓWKA	3	3	SPOKREWNIONA	2	2
				NIEZAWODOWA	1	1
9	TŁUSZCZ	14	21	SPOKREWNIONA	9	14
				NIEZAWODOWA	5	7
10	WOŁOMIN	46	91	SPOKREWNIONA	31	42
				NIEZAWODOWA	9	13
				RODZINNY DOM DZIECKA	4	31
				ZAWODOWA	2	6
11	ZĄBKI	33	54	SPOKREWNIONA	17	24
				NIEZAWODOWA	15	24
				ZAWODOWA	1	5
12	ZIELONKA	11	16	SPOKREWNIONA	5	7
				NIEZAWODOWA	6	9
OGÓŁEM		227	397	OGÓŁEM	227	397

ŹRÓDŁO: Dane własne PCPR Wołomin.

Na terenie Powiatu Wołomińskiego na dzień 31.12.2024 roku funkcjonowało 227 rodzin zastępczych, z czego 46 na terenie gminy Wołomin, 33 gmina Ząbki, po 30 rodzin zastępczych na terenie gmin: Radzymin oraz Marki, 21 na terenie gminy Kobylka, 17 rodzin zastępczych na terenie gminy Klembów, 14 rodzin zastępczych na terenie gminy Tłuszcz,

11 rodzin zastępczych na terenie gminy Zielonka, 8 gmina Dąbrówka, po 7 rodzin gmina Jadów i gmina Poświętne oraz 3 rodziny zastępcze na terenie gminy Strachówka.

Kolejna tabela numer 6 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba rodzin zastępczych powstałych w 2024 r. i liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024r.

Lp.	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	21	31
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	14	25
3	Rodziny zastępcze zawodowe	1	4
4	Pogotowie rodzinne	0	4
5	Rodzinne domy dziecka	1	21
OGÓŁEM		37	85

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W okresie sprawozdawczym powstało 21 rodzin zastępczych spokrewnionych, 14 rodzin zastępczych niezawodowych. Zawarta została 1 umowa na rodzinę zastępczą zawodową (przekształcenie rodziny zastępczej niezawodowej) oraz powstał 1 rodzinny dom dziecka (przekształcenie rodziny zastępczej niezawodowej). W rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało umieszczonych 31 dzieci, w rodzinach zastępczych niezawodowych 25 dzieci, w rodzinach zastępczych zawodowych 4 dzieci, w pogotowiu rodzinnym 4 dzieci, w rodzinnych domach dziecka 21 dzieci.

Tabela nr 7 przedstawia dane dotyczące liczby rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2024 roku.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2024 r.

Lp.	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	16
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	9
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0
4	Pogotowie rodzinne	0
5	Rodzinne domy dziecka	0
OGÓŁEM		25

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Rozwiązanych lub zakończonych w okresie sprawozdawczym zostało 25 rodzin zastępczych. 16 rodzin zastępczych spokrewnionych, 9 rodzin zastępczych niezawodowych.

Tabela nr 8 przedstawia ilość małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024 roku w poszczególnych formach pieczy zastępczej.

Tabela 8. Napływ dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci						Ogółem
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka	
				Ogółem w rodzinach zastępczych zawodowych	w tym pełniących funkcję pogotowia	w tym pełniących funkcję rodziny specjalistycznej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego:	31	25	8	4	0	21	85
1.1.	z rodziny naturalnej	29	22	4	4	0	14	69
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	3	0	0	0	5	8
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	4	0	0	1	5
1.4	Inne	2*	0	0	0	0	1**	3

*dz. Cudzoziemskie

** D.B powrót do pieczy za zgodą starosty

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W 2024 roku w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 85 dzieci, 69 małoletnich trafiło do rodzinnej pieczy zastępczej bezpośrednio od rodziców biologicznych, którzy w niewłaściwy sposób pełnili funkcję opiekunów – wychowawców.

8 dzieci zostało przeniesionych z rodzinnej pieczy zastępczej do innej formy rodzinnej pieczy zastępczej. 5 dzieci zostało przeniesionych z pieczy instytucjonalnej, 1 pełnoletni wychowanek zawnioskował do starosty o powrót do rodziny zastępczej. Dwoje dzieci cudzoziemskich zostało umieszczone w rodzinach zastępczych spokrewnionych.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2024 r.

Tabela 9. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej stan na 31.12.2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci						
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka	Ogółem
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	184	114	26	12	0	73	397
1.1.	sieroctwa	14	7	0	0	0	0	21
1.2.	pólsieroctwa	17	17	0	0	0	0	34
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	59	44	13	5	0	18	134
1.3.1.	od alkoholu	50	44	13	4	0	15	122
1.4.	przemocy w rodzinie	5	2	4	2	0	6	17
1.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	71	41	9	5	0	44	165
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	1	0	0	0	0	3
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	11	1	0	0	0	3	15
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	1	0	0	0	0	1	2
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0	1
1.12.	Inne	1*	0	0	0	0	0	1
1.13.	Dzieci cudzoziemców	3	1	0	0	0	1	5
1.14.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie WRiSPZ – P 01.07.2024r. - 31.12.2024r. oraz PS – 02 według stanu w dniu 31.12.2024r.

*(dziecko przebywało razem z matką w zakładzie karnym)

Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2024 roku była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, łącznie 165 małoletnich zostało umieszczonych w pieczy zastępczej właśnie z tego powodu. Porównywalnym powodem umieszczeń były uzależnienia rodziców (134 dzieci), w tym od alkoholu (122). Kolejnym powodem jest całkowite sieroctwo i półsieroctwo – 55 dzieci. Następnie długotrwała lub ciężka choroba jednego z rodziców, niepełnosprawność – 18 umieszczeń. Pięcioro małoletnich cudzoziemców zostało umieszczonych w pieczy zastępczej. Dwoje dzieci zostało umieszczonych z powodu nieodpowiednich warunków mieszkaniowych oraz jedno z powodu pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa).

17 dzieci umieszczonych było w pieczy zastępczej ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2024

Tabela 10. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2024

Tabela 10: Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2024								
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci						
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	31	25	8	4	0	21	85
1.1.	sieroctwa	2	1	0	0	0	0	3
1.2.	półsieroctwa	1	4	0	0	0	2	7
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	5	8	3	0	0	1	17
1.3.1.	od alkoholu	3	7	3	0	0	0	13
1.4.	przemocy w rodzinie	1	1	2	2	0	2	6
1.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	20	7	3	2	0	15	45
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	4	0	0	0	0	4
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0	0

1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0	0	0
1.12.	inne	0	0	0	0	0	1	1
1.13.	Dzieci cudzoziemców	2	0	0	0	0	0	2
1.14	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W roku 2024 najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 45 dzieci, istotnym powodem były również uzależnienia rodziców biologicznych – 17 dzieci, w tym od alkoholu (13 dzieci). Kolejnym powodem umieszczenia w pieczy zastępczej było pólsieroctwo i sieroctwo – 10 dzieci. **Sześcioro dzieci było umieszczone ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.** Czworo dzieci ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę rodzica biologicznego oraz dwoje dzieci cudzoziemskich.

Okres przebywania w pieczy zastępczej

Z tabeli nr 11 wynika, że pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków pobytem długotrwałym – powyżej 3 lat. **Spośród wszystkich umieszczonych dzieci aż 219 małoletnich przebywa w pieczy zastępczej powyżej 3 lat.** 105 dzieci przebywa w pieczy od roku do 3 lat, natomiast 73 małoletnich do roku. Spośród 184 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych 111 przebywa w pieczy zastępczej powyżej 3 lat, 50 dzieci przebywa w rodzinach spokrewnionych od roku do trzech lat, natomiast 23 dzieci przebywa krócej niż rok. Ze 114 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych 60 przebywa w pieczy zastępczej powyżej 3 lat, 33 dzieci przebywa w rodzinach niezawodowych od roku do trzech lat, natomiast 21 dzieci przebywa krócej niż 12 miesięcy. Z 26 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych 8 przebywa w pieczy zastępczej powyżej 3 lat, 10 dzieci od roku do trzech lat oraz 8 dzieci przebywa krócej niż 12 miesięcy. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego pobyt z założenia jest krótkotrwały, spośród 11 dzieci 2 dzieci przebywa dłużej niż 3 lata, 5 dzieci przebywa od roku do dwóch lat oraz 4 dzieci od 6 miesięcy do roku. Spośród 73 dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka 40 dzieci przebywa w nich ponad 3 lata, 12 dzieci przebywa w rodzinnych domach dziecka od roku do trzech lat, natomiast 21 dzieci przebywa krócej niż 12 miesięcy.

Tabela 11. Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej stan na 31.12.2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	9	9
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	184	4	8	11	27	23	111
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	114	3	9	9	14	19	60
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	26	0	4	4	5	5	8
3.1.	pogotowia rodzinnego	11	0	0	4	5	0	2
3.2.	rodziny specjalistycznej	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	73	5	9	7	10	2	40
OGÓŁEM		397	12	30	31	56	49	219

Źródło: Sprawozdanie WRiSPZ - P 01.07.2024r.-31.12.2024r.

Wiek dzieci umieszczonych w pieczy

Tabela 12. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, stan na 31.12.2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci						
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	184	114	26	11	0	73	397
1.1	poniżej 1 roku	0	0	0	0	0	1	1
1.2	od 1 roku do 3 lat	3	6	3	3	0	8	20
1.3	4- 6 lat	15	21	6	5	0	18	60
1.4	7-13 lat	62	45	10	3	0	32	149
1.5	14-17 lat	61	25	2	0	0	8	96
1.6	18-24 lat	43	17	5	0	0	6	71

Źródło: Sprawozdanie WRiSPZ – P 01.07.2024r. - 31.12.2024r. oraz PS – 02 według stanu w dniu 31.12.2024r.

W rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 w poszczególnych przedziałach wiekowych było:

- 1 dziecko poniżej roku;
- 20 dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat;
- 60 dzieci w wieku od 4 do 6 lat;
- 149 dzieci w wieku od 7 do 13 roku życia;
- 96 dzieci w wieku 14 – 17 lat;
- 71 dzieci to pełnoletni wychowankowie w wieku 18 – 24 lat pozostający w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela 13. Dzieci, które opuściły rodziny zastępcze w 2024

Lp.	Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci, które ubyły w 2024 r.					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	Rodziny zastępcze zawodowe		z rodzinnych domów dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pogotowie		
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	10	11	2	2	10	33
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	7	2	0	0	5	14
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	2	5	1	1	1	9
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	1	1
1.4.	zostały przysposobione	1	1	1	1	3	6
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne (śmierć rodz. zastępczej, wyprowadzka)	0	3*	0	0	0	3
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	11	3	0	0	4	18
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	11	3	0	0	4	18
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	inne	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Z powyższej tabeli wynika, że 18 dzieci po ukończeniu osiemnastego roku życia założyło własne gospodarstwo domowe i usamodzielniało się.

14 dzieci spośród przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poniżej osiemnastego roku życia powróciło do domu rodzinnego, 9 dzieci zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej, 1 dziecko zostało przeniesione do instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, socjalizacyjnego lub do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego, 6 dzieci zostało przysposobionych.

Pogotowie rodzinne

Pogotowie rodzinne jest szczególną formą pieczy zastępczej. Do tego typu rodziny zastępczej dzieci zazwyczaj trafiają na skutek interwencji policji czy pracowników socjalnych. W roku 2024 na terenie Powiatu Wołomińskiego funkcjonowała jedna rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego. Łącznie w ciągu całego roku w pogotowiu rodzinnym przebywało **13 dzieci**:

- żadnego dziecka nie przeniesiono do Rodzinnego Domu Dziecka na terenie Powiatu Wołomińskiego,
- 1 dziecko zostało przeniesione do rodziny zastępczej niezawodowej,
- 1 dziecko trafiło do rodziny adopcyjnej,

W pogotowiu rodzinnym zostało umieszczonych **4** dzieci. Na dzień 31.12.2024 r. przebywało w rodzinie **11** dzieci (w tym dwoje w rodzinie zastępczej zawodowej).

Łącznie w pogotowiu rodzinnym od czasu jego powołania przebywało 124 dzieci.

Ocena sytuacji dziecka i rodziny

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny formułowana jest opinia do sądu.

W 2024 roku sporządzone zostały następujące opinie, oceny i plany:

- **436** opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **67** pozytywnych ocen rodzin zastępczych (nie było żadnej oceny negatywnej),
- **36** opinii w/s zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi - z tego wsparcia skorzystało **16** rodzin,
- **397** planów pomocy dziecku (stan na 31.12.2024 r.),

- na zlecenie sądu zostało sporządzonych **20** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, poprzedzonych wizytą w środowisku pracownika organizatora pieczy,
- **18** opinii w sprawie przyznania świadczeń pieniężnych na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- **8** opinii w sprawie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka,
- **1** opinia dot. zasadności/ braku zasadności umieszczenia większej liczby dzieci w istniejącej rodzinie zastępczej,
- **nie wydano żadnej** opinii dot. przyznania środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu.

Do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej łącznie wpłynęło **96** postanowień sądu do realizacji, z czego **46** postanowień (w sprawie **66** dzieci) dotyczyło utworzenia rodziny zastępczej i objęcia jej wsparciem przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź interwencyjnego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. **46** postanowień Sądu zostało wydanych w trybie zarządzeń natychmiastowych.

W roku 2024 łączna odbyło się **628** Zespołów do spraw oceny sytuacji dziecka.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym oraz innymi instytucjami (sąd, OPS)

W 2024 r. prawnie została uregulowana sytuacja **30** dzieci, z czego po skompletowaniu dokumentacji zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego zostało **19** dzieci, w przypadku pozostałej **11** kompletowana jest niezbędna dokumentacja bądź nie został jeszcze ustanowiony przez Sąd opiekun prawny.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań między innymi z Sądem Rejonowym w Wołominie Wydział Rodzinny i Nieletnich, odbywały się indywidualne spotkania lub konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z 12 ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu Wołomińskiego, między innymi w zakresie oceny sytuacji dziecka.

W ramach współpracy odbywały się spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub innymi specjalistami z OPS, z którymi pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ściśle współpracują na bieżąco. W ramach potrzeb odbywają się również spotkania Dyrektora z Sędziami III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Wołominie.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymują wszechstronną pomoc w postaci wsparcia pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej w ramach poradnictwa rodzinnego.

Wsparcie ze strony Specjalistycznej Poradni Rodzinnej

W roku 2024 Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie objęła swoją pomocą **314** osób z sytemu pieczy zastępczej w czasie **2 216** godzin pracy psychologów. W tym:

- prowadzono **161** długoterminowych psychoterapii dzieci z rodzin zastępczych, co stanowi **3 989** sesji terapeutycznych,
- procesem diagnostycznym i konsultacyjnym objęto **84** osoby z rodzin zastępczych,
- badaniami na posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej objęto **84** rodziny (**94** osoby), badania były sporządzone na potrzeby opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dot. kandydatów na rodziny zastępcze bądź na potrzeby sądu,
- przeprowadzono **42** diagnozy psychofizyczne dzieci,
- żadna rodzina zastępcza nie skorzystała z porady prawnej.

Mieszkanie treningowe

Mieszkanie treningowe jest miejscem gdzie świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia. Jest przeznaczone w szczególności dla osób usamodzielnianych, które osiągnęły pełnoletność w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, oraz dla pełnoletnich osób w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkanie treningowe przeznaczone jest dla mieszkańców powiatu wołomińskiego.

Mieszkanie treningowe mieści się przy ul. M. Sasina 14 w Wołominie. Jest przeznaczone dla 7 osób. Pobyt w mieszkaniu treningowym jest odpłatny - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i Uchwałą Rady Powiatu Wołomińskiego nr LXX – 664/2024 z dnia 29 lutego 2024 r.

Pobyt w mieszkaniu treningowym przyznawany jest decyzją administracyjną, na podstawie złożonego wniosku oraz opinii Zespołu ds. oceny sytuacji osób potrzebujących wsparcia.

Pobyt w mieszkaniu treningowym:

- umożliwia przygotowanie się użytkowników do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego;
- stwarza możliwość do nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, rodzinnych (w tym utrzymywania więzi rodzinnych), emocjonalnych itp. przy wsparciu pracownika socjalnego, opiekuna usamodzielnia i innych specjalistów,

- uczy ponoszenia konsekwencji za własne decyzje, umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje własne życie oraz nabycie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości;
- uczy pozyskiwania samodzielnego mieszkania;
- stwarza możliwość w zakresie uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne;
- pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne.

W roku 2024 r. w mieszkaniu treningowym mieszkało **9** osób z czego **8** wychowanków pieczy zastępczej.

W roku 2024 wydano:

- 9 decyzji kierujących do mieszkania treningowego,
- 1 decyzję przedłużającą pobyt w mieszkaniu treningowym,
- 7 decyzji zmieniających odpłatność,
- 1 decyzję uchylającą odpłatność,
- 1 wychowanka po opuszczeniu mieszkania treningowego, usamodzielniała się poprzez otrzymanie mieszkania komunalnego z zasobów Gminy Wołomin.

Szkolenia

Znaczącym zadaniem realizowanym przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są szkolenia. Organizator systematycznie od kilkunastu lat prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoli w/w kandydatów, a następnie zgodnie z ustawą dokonuje ich kwalifikacji.

Przeprowadzane są również szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych.

Szkolenie PRIDE

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Wołominie szkolą rodziny zastępcze programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych i rodziców adopcyjnych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 15/2020/RZ z dnia 8 grudnia 2020 roku).

W 2024 roku odbyło się jedno szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową grupy XXXIV, szkolenie zawierało cykl 12 spotkań (1 raz w tygodniu). Szkolenie trwało od września do grudnia 2024 r.

Po skompletowaniu niezbędnych dokumentów przez kandydatów, przejściu badań

psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą, wizyty pracownika PCPR, otrzymaniu wstępnej kwalifikacji, a następnie po ukończeniu szkolenia oraz odbyciu praktyk, komisja kwalifikacyjna przeprowadziła postępowanie kwalifikacyjne do uzyskania zaświadczenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rodzinnego domu dziecka. Zespół kwalifikacyjny w roku 2024 zebrał się 4 krotnie.

W 2024 roku wydano **10** świadectw ukończenia szkolenia oraz **18** osób uzyskało zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Szkolenia/warsztaty/konferencje dla rodzin zastępczych i wychowanków

W roku 2024 w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych, zostały przeprowadzone specjalistyczne szkolenia dla pieczy zastępczej, w których przeszkolono :

- w zakresie przemocy rówieśniczej – **11** rodzin (**14** osób),
- w zakresie FAS Spektrum Poalkoholowych Zaburzeń Rozwojowych – **13** rodzin (16 osób),
- w zakresie zagrożeń w cyberprzestrzeni - **13** rodzin (14 osób),
- w zakresie pracy nad relacjami z dzieckiem o zaburzonych więziach – **18** rodzin (18 osób).

Łącznie w 4 szkoleniach zorganizowanych dla rodzin zastępczych w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, uczestniczyło **55** rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze mogły wziąć udział w kilku szkoleniach według potrzeb.

Dla wychowanków pieczy zastępczej zostały zorganizowane:

- zajęcia rehabilitacyjne dla wychowanków z zaburzeniami neurorozwojowymi, z których skorzystało **9** wychowanków,
- szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i zagrożeń w cyberprzestrzeni oraz uzależnień z tym związanych z których skorzystało **6** wychowanków,
- Trening zastępowania agresji – **10** wychowanków.

Odbyły się również **2** szkolenie dla pracowników zespołu rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie: Efektywnej komunikacji, komunikacji z dzieckiem w środowisku rodzinnym i w zakresie umiejętności radzenia sobie z trudnym klientem.

Liczba osób uczestniczących **15**.

Szkolenia i warsztaty na zapotrzebowanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie AXA w ramach ogłoszonych dla organizacji pozarządowych otwartych konkursów ofert na realizację w roku 2024 zadań publicznych.

Inne aktywności/imprezy organizowane dla rodzin zastępczych i dzieci z pieczy zastępczej

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie brało udział w projekcie realizowanym przez fundację „Musi być dobrze”, dofinansowanym przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus +. Projekt zakładał wsparcie wychowanków z pieczy zastępczej. W projekcie wzięło udział **25** dzieci z pieczy zastępczej z terenu Powiatu wołomińskiego.

Celem projektu było włączenie społeczne i przełamanie wszelkich barier: ekonomicznych, kulturowych, społecznych związanych z ograniczeniami w dostępie do systemów edukacji i kształcenia oraz z dyskryminacją. Główną misją i założeniem była integracja przedstawicieli dwóch narodów – Polskiego i Ukraińskiego. Dwa etapy projektu to spotkania i **wieczór dobrych** mocy, który odbył się 9 sierpnia 2024 r. Podczas pobytu dzieci w Warszawie przygotowanych było moc atrakcji i warsztatów, a ukoronowaniem tej wycieczki był udział w charytatywnej, uroczystej gali, czyli **wieczorze Dobrych Mocy**.

Drugim etapem projektu był **tydzień dobrych mocy** 31 sierpnia – 7 września 2024. „Tydzień Dobrych Mocy” – to czas wypełniony nauką: zasad bezpieczeństwa na wodzie i na lądzie, podstaw teorii żeglowności, meteorologii, etykiety żeglarskiej, ale także czas wspólnego biesiadowania przy ognisku, nawiązywania przyjaźni i międzykulturowej wymiany doświadczeń.

Młodzież uczestnicząca w „Tygodniu Dobrych Mocy” – przez cały okres pobytu na Mazurach mogła korzystać ze wsparcia psychologa, który przygotował i poprowadził również warsztaty integracyjne i terapeutyczne.

Zajęcia terapeutyczne: Kapitan czy majtek - czyli o rolach społecznych w mikro i makro grupach - od najbliższych po pozycję kraju mojego pochodzenia na arenie europejskiej.

Zajęcia terapeutyczne: - Topimy traumy - czy jak poradzić sobie z traumami i zmobilizować się do walki o swoje marzenia i cele.

Zajęcia terapeutyczne: - Zapobieganie konfliktom w grupie – wykonanie ćwiczeń grupowych pozwalających na lepsze porozumiewanie się w grupie i rozwiązywanie konfliktów.

Zajęcia terapeutyczne: - Pochodzenie ma znaczenie? - na ile rodzina czy kraj mojego pochodzenia determinują moje życiowe wybory; jak sięgnąć gwiazd niezależnie od pochodzenia.

Przez cały czas młodzieży w porozumiewaniu się pomagał polsko-ukraiński tłumacz.

Dzięki zajęciom udało się pokonać bariery, zaszczepić w młodzieży podstawy uwrażliwienia społecznego, przełamane zostały stereotypy, wzmocniła się współpraca w grupie, uczestnicy mogli się lepiej poznać i otworzyć na drugie osoby.

W 2024 roku pracownicy tut. Centrum w ramach nawiązanej współpracy w akcji „Choinki pełne marzeń” - Kwitnący dom - zgłosili ponad 200 dzieci z rodzin zastępczych do otrzymania prezentu świątecznego. Zakwalifikowanych zostało ponad 160 dzieci, którym to pracownicy PCPR w Wołominie rozwieźli prezenty w okresie około świątecznym.

Pracownicy zgłosili rodziny zastępcze i wychowanków do akcji „Listy do Mikołaja” – organizowaną przez Fundację Jednym Śladem - zgłoszonych zostało 6 wychowanków.

Rodzice i uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Poświętnem w okresie przedświątecznym zorganizowali zbiórkę produktów spożywczych i przemysłowych.

Zebrane artykuły zostały posortowane i popakowane w paczki, a następnie przekazane przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej rodzinom zastępczym i wychowankom.

Wsparciem zostało objętych ponad 60 rodzin zastępczych z powiatu wołomińskiego.

W roku 2024 zespół rodzinnej pieczy zastępczej składał się z 16 osób, w tym zatrudnionych było 13 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Sprawozdanie opracowała:

- Anna Turek – główny specjalista, lider Zespołu ds. Rodzinnej pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.